

The background features a complex, abstract design of overlapping, flowing lines in shades of green, blue, and yellow. These lines create a sense of movement and depth, resembling a stylized landscape or a digital data visualization. The colors transition from light blue and green at the top to more vibrant yellow and green at the bottom.

***Платники податків
і зборів. Податкове
представництво***

ЗМІСТ:

- ❖ Поняття платників податків
- ❖ Класифікація платників податків
- ❖ Ознаки, які властиві платникам податків
- ❖ Фізичні особи як платники податків
- ❖ Юридичні особи як платники податків
- ❖ Права та обов'язки платників податків
- ❖ Юридичні та фізичні особи, що діють
- ❖ Податкове представництво

Поняття платника податків

Платниками податків є суб'єкти податкових правовідносин, на яких за наявності об'єкта оподаткування покладено певний комплекс податкових обов'язків і прав, установлених законодавством.

Платники податків (Ст.15)

Юридичні особи та
їх відокремлені підрозділи

Фізичні особи

резиденти та нерезиденти

**мають, одержують (передають)
об'єкти оподаткування або провадять діяльність
(операції), що є об'єктом оподаткування
згідно з Податковим кодексом або податковими
законами, і на яких покладено
обов'язок із сплати податків та
зборів згідно з Податковим кодексом.**

Кожний з платників податків може бути платником податку за одним або кількома податками та зборами

Платників податків можна класифікувати за такими критеріями:

I. Залежно від способу організації господарської діяльності:

- фізичні особи;
- юридичні особи;
- іноземні юридичні особи; постійні представництва іноземних юридичних осіб;
- відокремлені підрозділи без статусу юридичної особи;
- **консолідована група платників податків.**

II. Залежно від податкової юрисдикції держави:

- **резиденти** — особи, які мають **місце постійного проживання чи місцезнаходження** в даній державі і доходи яких підлягають оподаткуванню з усіх джерел (особи, які **несуть повну податкову відповідальність**);
- **нерезиденти** — особи, які **не мають місця постійного знаходження в державі** і в яких оподаткуванню підлягають лише доходи, отримані ними на даній території (особи, які **несуть обмежену податкову відповідальність**).

III. Залежно від розмірів сукупного валового доходу:

- великий платник податків
- середній платник податків
- малий платник податків

IV. Залежно від критерію юридичного та фактичного обов'язку сплати податку:

- юридичний платник податків;
- фактичний платник податків.

ВЕЛИКИЙ ПЛАТНИК ПОДАТКІВ

юридична особа або постійне представництво нерезидента на території України, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали **перевищує еквівалент 50 мільйонів євро**, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, або загальна сума податків, зборів, платежів, сплачених до Державного бюджету України, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, за такий самий період перевищує еквівалент **1 мільйона євро**, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, у разі якщо сума таких податків, зборів, платежів, крім митних платежів, перевищує еквівалент **500 тисяч євро**;

- **Протягом 2017 року в**

- офісі великих платників обслуговувалося 2506 ВПП, при цьому 100 з них перерахували до зведеного бюджету **258,3 млрд грн** – більше 70% усіх надходжень Офісу. В цілому по Україні (з урахуванням сплати рентних, ресурсних та інших платежів за місцем розташування підрозділів) за підсумками **12 місяців 2017 року** платниками Офісу ВПП ДФС забезпечено збір до зведеного бюджету в розмірі **355,1 млрд грн**: Дніпро – 35,4 млрд грн, Запоріжжя – 16,4 млрд грн, Львів – 10,8 млрд грн, Одеса – 11,8 млрд грн, Харків – 22,1 млрд грн, Київ – 258,4

9 банків:

ПАТ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

ПАТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ"

ПАТ "АЛЬФА-БАНК"

ПАТ "УКРСОЦБАНК"

ПАТ "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

ПАТ "ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

ПАТ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "УКРГАЗБАНК"

ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК"

ПАТ "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"

5 компаній, які займаються виробництвом та торгівлею тютюнових виробів:

ПРАТ "А/Т ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ "В.А.Т.- ПРИЛУКИ"

ПРАТ "ФІЛІП МОРРІС УКРАЇНА"

ПАТ "ДЖЕЙ ТІ ІНТЕРНЕТШІП УКРАЇНА"

ПРАТ "ІМПЕРІАЛ ТОБАККО ПРОДАКШІП УКРАЇНА"

ТОВ "ТЕДІС УКРАЇНА"

4 компанії сфери зв'язку:

ПРАТ "КИЇВСТАР"

ПРАТ "МТС УКРАЇНА"

ПАТ "УКРТЕЛЕКОМ"

ТОВ "ЛАЙФСЕЛЛ"

3 підприємства оптової торгівлі:

ТОВ "ДТЕК ТРЕЙДІНГ"

ТОВ "ЕНЕРГО-СЕРВІСНА КОМПАНІЯ "ЕСКО-ПІВНІЧ"

ТОВ "МОНСАНТО УКРАЇНА"

4 підприємства роздрібною торгівлі:

ТОВ "АТБ-МАРКЕТ"

ТОВ "ЕПЦЕНТР К"

ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"

ТОВ "АШАН УКРАЇНА ГІПЕРМАРКЕТ"

1 автосалон:

ПЗП "ТОЙОТА-УКРАЇНА"

2 агропідприємства:

ТОВ "ВІННИЦЬКА ПТАХОФАБРИКА"

ПРАТ "МИРОНІВСЬКА ПТАХОФАБРИКА"

1 підприємство харчової промисловості:

ДП "КОНДИТЕРСЬКА КОРПОРАЦІЯ "РОШЕН"

1 ресторан:

ПЗП "МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД"

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV

- Підприємства (крім бюджетних установ) можуть належати до мікропідприємств, малих, середніх або великих підприємств).

Мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- балансова вартість активів - до 350 тисяч євро;
чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро;
середня кількість працівників - до 10 осіб.
- **Малими** є підприємства, які відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:
 - балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро;
чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро;
середня кількість працівників - до 50 осіб.
- **Середніми** є підприємства, які відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:
 - балансова вартість активів - до 20 мільйонів євро;
чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 40 мільйонів євро;
середня кількість працівників - до 250 осіб.
- **Великими** є підприємства, які відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:
 - балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро;
чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро;
середня кількість працівників - понад 250 осіб.

Платники податків є суб'єктами податкових правовідносин.

Традиційно платниками податків виступають фізичні та юридичні особи, перелік яких визначено цивільним законодавством. Разом з тим, є категорії платників податків, що передбачені винятково податковим законодавством.

До них належать **консолідована група платників податків, юридичні та фізичні особи, які діють у складі групи, що не має статусу юридичної особи.**

Платники податків є зобов'язаними суб'єктами.

На правовий статус платників податків впливає метод фінансово-правового регулювання. Державне управління в сфері формування доходної частини бюджету об'єктивно зумовлено необхідністю підпорядкування суб'єктів, за рахунок коштів яких і формується ця частина бюджету. Саме тому правове регулювання відносин у сфері податкової діяльності держави спрямовано на однобічні владні розпорядження державних органів щодо безумовно зобов'язаних суб'єктів. У зв'язку з **цим у правовому статусі платників податків пріоритетним є комплекс податкових обов'язків щодо податкових прав, які є похідними від обов'язків.**

Платники податків — це суб'єкти, які сплачують податки за рахунок коштів, що їм належать. Хто безпосередньо сплачує податок — другорядне питання: це може бути особисто платник податків, його представник або податковий агент.

Платникам податків властиві наступні ознаки

Фізичні особи як платники податків поділяються на 2 групи:

фізичні особи, що мають статус суб'єктів підприємницької діяльності

суб'єкти, визначені такими відповідно до цивільного законодавства, при цьому для застосування до них особливого механізму оподаткування важливе значення має той факт, що свої доходи такі суб'єкти повинні одержувати саме від здійснення підприємницької діяльності

фізичні особи, що не мають статусу суб'єктів підприємницької діяльності

суб'єкти, що одержують свої доходи від будь-якої іншої діяльності, не пов'язаної з підприємництвом (доходи, одержувані за місцем основної роботи, (служби, навчання)

доходи, одержувані не за місцем основної роботи (служби, навчання)

доходи, що підлягають сплаті з джерел в Україні громадянам, що не мають постійного місця проживання в Україні)

наявність у
власності майна,
що підлягає
оподаткуванню

здійснення
операцій чи дій,
що підлягають
оподаткуванню

Для застосування
механізму
оподаткування до
фізичних осіб
враховують
наступні підстави

участь у
відносинах,
однією з умов
яких є сплата
мита чи зборів

здійснення економічної
діяльності чи одержання
доходів з джерел у державі.
Економічною діяльністю є будь-
яка діяльність з виробництва і
реалізації товарів (робіт,
послуг), а також діяльність,
спрямована на одержання
прибутку (доходів), незалежно
від результатів такої діяльності.
Економічною вважають
діяльність підприємницьку та
посередницьку, довірче
керування майном, прийняття
(надання) однією особою перед
іншою обов'язків здійснювати
(чи утримуватися від
здійснення) певні дії на платній
основі

Юридичні особи як платники податків

Українські підприємства й організації

Іноземні підприємства й організації

Резиденти та нерезиденти

До резидентів також належать дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також філії і представництва підприємств і організацій України за кордоном" що не здійснюють господарську діяльність.

Нерезидентами є юридичні особи і суб'єкти господарської діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням за межами України, які створені і здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави. Нерезидентами також є розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва іноземних держав, міжнародні організації та їх представництва, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також представництва інших іноземних організацій і фірм, які не здійснюють господарської діяльності відповідні до законодавства України.

Іноземні юридичні особи

Стати на облік у податковому органі за місцем здійснення своєї діяльності:

- для постановки на облік іноземній юридичній особі слід подати в податковий орган України оформлену заявку, до якої додати документи, що підтверджують факт створення і реєстрації іноземної юридичної особи відповідно до законодавства тієї держави, яка є місцем її реєстрації (виписка з торгового реєстру країни постійного місця перебування, документи, що підтверджують платоспроможність)

Іноземна юридична особа, яка пройшла реєстрацію й одержала ідентифікаційний податковий номер і в силу цього стала потенціальним українським платником податків, бере на себе обов'язок **сплачувати всі встановлені українським податковим законодавством податки, збори (обов'язкові платежі) у встановлених випадках**

Для того, щоб стати платником податків і зборів, іноземна юридична особа, повинна:

Основні права та обов'язки платників податків

Права (Ст.17)

1) з податкового обліку:

- представляти свої інтереси безпосередньо (або через представника) у податкових органах;
- бути присутнім при проведенні податкових перевірок та надавати пояснення;

2) по сплаті податків

- використовувати податкові пільги;
- одержувати відстрочку, розстрочку, податковий кредит;

3) з податкової звітності

- одержувати в податкових органах необхідну інформацію;
- обирати метод ведення податкового обліку;
- представляти податковим органам пояснення, обґрунтовані відмови;
- оскаржувати рішення податкових органів;
- не розголошувати податкову таємницю й т.д.

Обов'язки (Ст.16)

1) з податкового обліку:

- стати на облік або зареєструватися в податковому органі
- надавати компетентним органам необхідну інформацію (податковим органам – про відкриття рахунків, про рішення, прийнятих судом або власником) і т.д.);

2) по сплаті податків:

- самостійно й правильно обчислювати суми податкових платежів;
- вчасно й у повному обсязі сплачувати податки;
- погашати недоїмки;

3) з податкової звітності:

- вести бухгалтерський облік і вносити виправлення у звітність;
- вчасно складати звіти й зберігати їх необхідний час;
- представляти в податкові органи необхідні документи, пояснення, довідки, виконувати їх вимоги (або обґрунтовувати відмову) і т.д.

Юридичні та фізичні особи, що діють у складі групи, яка не має статусу юридичної особи

Юридичні та фізичні особи, що діють у складі групи, яка не має статусу юридичної особи (далі — група без статусу юридичної особи), — це окремий вид платників податків на території України, діяльність якого здійснюється на підставі договору про спільну діяльність, що передбачає об'єднання коштів або майна учасників для досягнення спільної господарської мети.

Облік результатів спільної діяльності веде платник податку

Податкову звітність за результатами діяльності групи без статусу юридичної особи платник податків—**резидент** подає в порядку і формі, встановлених податковим законодавством України. При цьому таким платником податків може бути тільки резидент (юридична чи фізична особа); і саме він несе відповідальність за утримання і перерахування до бюджету податку на доходи групи без статусу юридичної особи. Якщо платник податку групи без статусу юридичної особи (резидент) здійснює на користь нерезидента — учасника договору про спільну діяльність виплату з доходу, отриманого таким нерезидентом від здійснення спільної діяльності на території України, то він (платник) зобов'язаний додатково сплачувати податок на репатріацію доходів у розмірі 15 відсотків від суми такого доходу за рахунок цієї виплати.

Нерезидент (чи постійне представництво нерезидента), що є учасником договору про спільну діяльність на території України групи без статусу юридичної особи і має переваги, відповідно до міжнародних договорів України про звільнення (зменшення) від оподаткування доходу, отриманого в результаті спільної діяльності на території України, подає до податкового органу за місцезнаходженням платника податку відомості про доходи, що звільнені від оподаткування або обкладаються податком заставками, встановленими таким договором, тобто обов'язок надання цих відомостей лежить не на платнику даної групи, а безпосередньо на самому нерезиденті (постійному представництві нерезидента).

Відокремлений підрозділ без статусу юридичної особи

Якщо філія має банківський рахунок, веде окремий облік своєї діяльності і складає баланс, але розташована на тій самій території територіальної громади, що і головне підприємство, то така філія не є самостійним платником податку. При цьому і головне підприємство, і філію розглядатимуть як єдиного платника податків.

Головне підприємство сплачуватиме податок виходячи із загального результату діяльності самого підприємства і його філій

Якщо філія відповідає критеріям платника податку, то відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» оподаткування можливе за двома варіантами: або філія платить податок самостійно, або його головне підприємство переходить на сплату консолідованого податку

Філії, що не мають статусу юридичної особи, розташовані на відміну від головного підприємства на території іншої територіальної громади, є платниками податку. При цьому платниками податку є тільки ті філії, що мають банківські рахунки, ведуть окремий облік своєї діяльності і складають баланс.

Філія являє собою відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза місцем його перебування і реалізує всі його функції чи їх частину, в тому числі функції представництва, тоді як **представництво** — це відокремлений підрозділ юридичної особи, розташований поза місцем її перебування, що представляє та захищає інтереси юридичної особи

Якщо ж філія і головне підприємство не переходять на сплату консолідованого податку і сплачують податок окремо, то їх розглядають як окремих платників. У цьому разі до філії застосовуватимуть всі положення податкового законодавства (ведення обліку валових доходів і витрат, нарахування амортизації, складання декларації про прибуток).

Консолідована група платників податків

Консолідована група платників податків — це створене і зареєстроване відповідно до національного законодавства об'єднання підприємств і організацій, що виступає як єдиний платник податку щодо одного чи кількох податків

- Консолідована група платників податків може бути створена лише на підставі договору між її учасниками. При цьому тільки за умови, якщо учасниками цієї групи є підприємства й організації — податкові резиденти.
- Підприємство чи організація не може бути учасником більш ніж однієї консолідованої групи платників податків.
- Банки, страхові організації також можуть бути учасниками консолідованої групи платників податків за умови, що і всі інші учасники такої групи є або банками, або страховими організаціями.
- Після створення консолідованої групи платників податків її реєструє як таку податковий орган за місцем обліку головного підприємства

Місцем діяльності консолідованої групи платників податків визнається місце діяльності головного підприємства цієї групи

- Консолідована група платників податків має всі права і несе всі обов'язки платника податків відповідно до актів податкового законодавства
- Консолідована група платників податків має всі права і несе всі обов'язки платника податків відповідно до актів податкового законодавства
- Права й обов'язки консолідованої групи платників податків реалізуються головним підприємством цієї групи. На головне підприємство такої групи покладаються, зокрема, обов'язки з ведення зведеного обліку, необхідного для правильного обчислення і сплати податків (зборів), щодо яких вона виступає як єдиний платник податку, з безпосередньої сплати цих податків (зборів), а також подання звіту учасниками цієї групи про виконання її податкових обов'язків
- Учасники консолідованої групи платників податків звільняються від обов'язку безпосередньої сплати тих податків (зборів), щодо яких така група виступає як єдиний платник податку. Учасники такої групи несуть солідарну відповідальність за виконання її податкових зобов'язань по тих податках (зборах), щодо яких така група виступає як єдиний платник податку, а також зі сплати відповідних пені та штрафів при невиконанні чи неналежному виконанні головним підприємством покладених на нього відповідно до актів податкового законодавства обов'язків

Вихід підприємства зі складу консолідованої групи платників податків не знімає з нього відповідальності поряд з іншими учасниками цієї групи щодо виконання податкових обов'язків такої групи.

Особи, що сприяють сплаті податків, зборів і мит

Під особами, що сприяють сплаті податків, зборів і мит, розуміються зобов'язані особи, від дій яких залежить належне виконання обов'язків платників податків, контроль за повнотою і своєчасністю сплати податків, зборів і мит до бюджетів і надання інформації про платника податків, необхідної для нарахування податків і зборів

Банки і фінансово-кредитні установи

- виконують доручення платників податків про перерахування податків і зборів у бюджет у встановлений законодавством термін
- виконують доручення платників податків і зборів (обов'язкових платежів) про перерахування податків і зборів (обов'язкових платежів) у Державний бюджет України і місцеві бюджети у встановлений законами України термін
- виступають зобов'язаними суб'єктами, оскільки їхні обов'язки підкріплюються примусовою силою держави

Податкові агенти

- стосовно платників податків вони представляють фіскальні органи, оскільки реалізують функції з нарахування, обліку й утримання податку
- роль зобов'язаних суб'єктів, що породжує деякі ідентичні обов'язки податкових агентів і платників податків перед податковими органами
- виступає як особа, що сприяє сплаті податку
- платник податків, тобто один суб'єкт одночасно є і податковим агентом, і платником податків, і, можливо, навіть більше платником податків, бо під час податкової перевірки контролюючий орган цікавиться таким суб'єктом насамперед як платником податків, а в ході перевірки паралельно перевіряються і функції такого суб'єкта як податкового агента

Збирачі податків, зборів і мит

- здійснюють приймання коштів у платників податків з волевиявлення останніх, як правило, платник податків вносить той чи інший обов'язковий платіж за здійснення в його інтересах юридично значущих дій
- приймання обов'язкових платежів, у встановлених законодавством випадках, і здійснення контролю за повнотою і своєчасністю їхньої сплати
- надання інформації в термін, визначений законодавством, у відповідні державні органи (податкові органи, органи Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, державні статистичні органи тощо).

Податкове представництво

Податкове представництво — це правовідношення, через яке юридичні дії, що виконуються податковим представником від імені платника податку в межах повноважень, які визначаються особливістю, пов'язаною зі сплатою податків і зборів, створюють, змінюють або припиняють права й обов'язки платника податків.

Податкове представництво має такі форми:

Законне податкове представництво, яке ґрунтується на положеннях нормативних актів і не потребує додаткових угод.

Договірне податкове представництво — здійснюється за угодою сторін, кожна з яких може бути як юридичною, так і фізичною особою.

Офіційне податкове представництво — представництво платника податку, який бере участь у розгляді справи у відповідному суді. При цьому представник призначається судом за відсутності законного або договірної представника та за умови, що платник податку не може безпосередньо брати участь у розгляді справи

якщо особа, яка бере участь у справі, не може через об'єктивні обставини взяти участь у її розгляді

якщо майно, яке є предметом розгляду спору, є безгосподарним

Представники платників податків

(Ст.19)

- Особиста участь платника в податкових відносинах не позбавляє його права мати свого представника, як і участь податкового представника не позбавляє платника податків права на особисту участь у таких відносинах
- Представники платника податків здійснюють представництво його законних інтересів та ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або довіреності
- Представник платника податків користується правами, встановленими цим Кодексом для платників податків

Податковий агент **(Ст.18)**

особа, на яку Податковим кодексом покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків

прирівнюється до платників податку і має права та виконує обов'язки, встановлені Податковим кодексом для платників податків

Постійне представництво іноземних юридичних осіб

Постійне представництво —

це постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється господарська діяльність нерезидента на території України. З метою оподаткування до постійних представництв прирівнюються резиденти, що мають повноваження діяти від імені нерезидента, що тягне за собою виникнення у нерезидента цивільних прав і обов'язків (укладати договори (контракти) від імені нерезидента; утримувати (зберігати) запаси товарів, що належать нерезиденту тощо).

податок на прибуток нерезидента обчислюється платником податку і підлягає підтвердженню податковим органом за місцезнаходженням постійного представництва

Нерезидент щорічно отримує від податкового органу підтвердження щодо сплати податку на прибуток

щорічно в обов'язковому порядку проводяться аудиторські перевірки фінансово-господарської Діяльності нерезидента

Література:

- Податковий кодекс України - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- Цивільний кодекс України - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- Податкове право: навч. посіб. / за ред. М.П.Кучерявенка. - Х.:Право, 2010. - 256 с.
- Податкове право: Навч. посіб. / Г. В. Бех, О. О. Дмитрик, Д. А. Кобильнік та ін.; За ред. проф. М. П. Кучерявенка. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 400 с.
- Податкове право: навч. Посіб. / Павлов Д.М., Процюк Т.Б., Удовик М.С. та ін.; за заг. ред. А.Г. Чубенка. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. — 304 с.